

Dr. 1. 12. 1930

Poštnina plačana v gotovini

Roman

Številka 2 Din

Naročnina: 1 mesec 8 Din,
1/4 leta 20 Din, 1/2 leta 40 Din,
vse leto 80 Din. — Račun
poštne hranilnice v Ljubljani
št. 15.393. — Dopisi: „Ro-
man“, Ljubljana, Breg 10-12

Tednik za vse / Izhaja ob sobotah Ljubljana, 13. XII. 1930

Leto II. - Štev. 50

LILIAN HARVEY IN WILLY FRITSCH

Foto UFA

Ljubljenca našega filmskega občinstva, v svojem najnovejšem filmu „3 + 1 = 2“, ki ga igrajo v Elitnem Kinu Matici.

5. decembra je minilo leto dni, kar je bil ustanovljen Sokol kraljevine Jugoslavije. Sokol stalno narašča in šteje danes 695 društev s 115.000 članov.

4. decembra je bil imenovan za bana Dravske banovine dr. Drago Marušič, odvetnik v Ljubljani in član Vrhovnega zakonodajnega sveta. Novi ban je 9. t. m. nastopil svoje mesto.

Dunajska „Neue Freie Presse“ je izdala v petek, 5. t. m. velikansko prilogo 112 strani o Jugoslaviji. Priloga, ki daje lep pregled o naši kraljevini z vseh vidikov, je napisal posvetilo predsednik naše vlade general P. Živković.

V ponedeljek je bilo v Zagrebu velikansko zborovanje hrvatskih, srbskih in slovenskih kmetov za močno in edinstveno Jugoslavijo. Zborovanje, ki se ga je udeležilo nad 100 tisoč kmetov iz vseh jugoslovanskih pokrajin, je sklical bivši poslanec hrvatske seljačke stranke Karlo Kovačević, ki je energično obsodil politiko hrvatskih emigrantov in izrazil v imenu vseh navdušenih zborovalcev večno zvestobo narodni dinastiji Karagjorgjevičev in kralju Aleksandru I.

Na mednarodni konferenci za meddržavni promet in vozni red v Kodanju so sklenili, da dobi ekspresni vlak čez Jugoslavijo tudi tretji razred. Dozdej je imel samo 1 in 2. razred.

Občinski svet na Viču je odklonil priključitev viške občine mestni občini ljubljanski.

Francoska vlada je dobila v senatu nezaupnico in je podala ostavko. Nova vlada še ni sestavljena. Glavni vzrok za padec vlade je bančni škandal, ki je pred nekaj tedni uničil banko Oustric in v kateri je bilo zapletenih tudi več ministrov.

Avstrijsko vlado je sestavil krščanski socijalec dr. Ender skupno z dr. Schobrom brez avstrijskih fašistov. Za predsednika parlamenta pa je bil izvoljen socijalist Eldersch.

Ameriški predsednik Hoover namerava s prihodnjim letom znižati priseljeniško kvoto.

Čudna smrt se je pojavila konec prejšnjega tedna v okolici Liègea v Belgiji. Na zemljo je legla izredno gosta megla, nakar so jeli ljudje trumoma umirati. Zdravniki pravijo, da jim je vzrok smrti popolnoma nerazumljiv.

2. decembra je bilo izvršeno na češkoslovaškem ljudsko štetje, v Italiji pa bo 21. aprila 1951.

Po sovjetskem vzorcu GPU so v Italiji ustanovili posebno tajno policijo za zaščito države, ki se imenuje po začetnicah OVRA.

Copyright by Agence Littéraire Internationale, Paris

Al Capone daje intervju

(Glej članke v 44., 45., 46., 47. 48. in 49. številki „Romana“)

Ničemurnost Ala Capona je tolikšna, da je časih že kar smešno. Tako je na primer nedavno tega dal v radiju razglasiti, da se nemi „e“ v njegovem imenu ne sme izgovoriti in da je tedaj nápak reči mu „Caponi“, kakor ga ljudje nazivajo („e“ se v angleščini izgovori kot „i“), nogo „Kepón“ brez „e“ (mi smo to izgovarjavo že prinesli v enih prvih številkih. Op. ur.). Radijski napovedovalec je vestno izpolnil to naročilo.

A čeprav dobim v Ciceru dokaze uprav nerazumljive simpatije, ki je je deležen „sovražnik javnosti“, njega samega ne vidim nikjer. Potreboval sem deset dolgih dni, preden se mi je posrečilo priti v osebni stik z Alom Caponom.

Neko lepo jutro mi je prinesel moj posredovalec vest, da je Al Capone pristal na to, da me sprejme.

Po čudnem naključju je to bilo isti dan in skoro na isto uro kakor sem se dogovoril s policijskim kapetanom Johnom Stegem, ki je bil, kakor sem že omenil, šef detektivov, ko je bil v Čikagu za policijskega direktorja še William Russell, to se pravi še do prejšnjega meseca.

Jako žal, toda gospod Stege, o katerem sem prepričan, da so mu storili krivico, mi bo oprostil, da sem si izbral rajši drugo družbo nego njegovo... družbo Ala Capona. Zakaj le-tega je nekoliko težje dobiti nego njega...

In zdaj evo me v taksiju v družbi s človekom, ki me bo seznanil z Alom Caponom... Scarfacem (Brazgotincem)... onim,

ki stoji na čelu znamenitega seznama „osemindvajsetih sovražnikov javnosti“ (ki so se mimogrede omenim, med tem že skrčili na šest in dvajset, zakaj odkar je Crime Commission izdala svoj manifest, so že dva ubili, med njima Jacka Zuto)...

Avto brzi, drevi proti jugu. Potlej se obrne na zapad, proti siromašnim predelom mesta... in nato proti Ciceru! Vendar se prej obrnemo in ne dosežemo kraja, kjer imajo Ala Capona za boga... za tako češčenega boga, da so nekateri že hoteli mesto prekrstiti in ga preimenovali v Caponeville!

Nikoli ne bom vedel, v kateri predel mesta me je prav za prav zapeljal moj spremljevalec. V žalostni ulici pred lepo hišo se ustaviva in lepa ženska prav nič spominjajoča na služkinjo, naju povabi noter.

V predsobju zagledam visokga in drobnega moža: Silvestra Barta, Caponovega šoferja, ki svojega gospodarja obožuje...

In nato se vrata odpro in pred seboj zagledam Ala Capona.

Da, Al Capone je to... Prvi mah ga prepoznam, saj sem tolikokrat videl njegovo sliko! Vendar sem si ga predstavljal manjšega, manj čokatega, z izrazitejšimi brazgotinami... Tudi ne vidim rože, ki kakor pravijo vedno krasí njegovo gumbnico; namestu nje ima pripet kovinast znak, ki jih Američani tako radi nosijo, da pokažejo, da so člani tega ali tega kluba.

RAZGOVOR Z ALOM CAPONOM

Kateri kluba član utegne neki biti Al Capone?

Prihodnjič: O banditu, ki hod vsak teden k maši in vsak mesec k spovedi

Že prve njegove besede me presenetijo:

„Tak vi ste tisti ‚tip‘, ki bi radi govorili z menoj?“

Promptno mu odvrnem:

„Da, jaz sem tisti tip.“

Nakar takoj dodam, da sem prišel iz Pariza, zanašaje se, da ga tako pridobim zase.

„Pariz... v državi Texas? O, poznam ta kraj,“ odvrne mirno Capone.

„Ne, ne, Pariz v Franciji.“

In res je Al Capone prijetno presenečen.

„O, Pariz, to je krasno mesto... Kako rad bi si ga ogledal, če bi utegnil! Toda preveč sem zaposlen.“

S svojo fino in zelo belo roko mi pokaže stol:

„Izvolite sedeti. Vesel sem, da vas vidim, tako mi Boga!“

Ali naj priznam? Ko mi je toliko ljudi zatrjevalo, da je Al Capone uprav očarljiv človek, nisem hotel verjeti... Toda tu, pred njim, moram odkrito priznati, da je Al Capone na zunaj blag človek, simpatičen in zgovoren, in ko ga gledaš, ne moreš verjeti, da je v njem pošast, ki ima na vesti petdeset zločinov.

Govori jako lepo in izbrano angleščino, čeprav je po rodu ameriški Italijan, in niti enkrat ga nisem čul, da bi bil rabil kako prostaško besedo ali kletvico.

„Prišli ste,“ mi reče, „da vidite človeka, ki ga imajo za gorilo... Evo, ogledajte si to gorilo!“

S temi besedami vstane in se zasmeje. Pri tem opazim, da se mu obleka brezhibno prilega.

„Vrnil sem se v Čikago, ker mi je postalo v Palm-Isle res nekoliko prevroče.“

Palm-Isle se imenuje njegovo posestvo z vilo v Miamiju na Floridi.

„Ali se ne bojite, da vas ne aretirajo?“

Al Capone se nedolžno začudi. Previdno omenim ime Jacka Zute, boječ se, da ne bi vzrojil. Toda on čisto mirno odgovori:

„Jaz sem nedolžen nad Zutovo smrtjo!“

Nato buši v smeh:

„Kaj preprosto; kadar policija ne more odkriti krivca, enostavno reče, da je krivec Al Capone. Toda jaz imam drugega posla kakor ubijati ljudi... Ljudje si samo domišljajo, da ubijam... Časih mi celo pišejo, naj storim kak zločin zanje... neka vrta angleška dama mi je pred kratkim ponudila dvajset tisoč funtov šterlingov (koliko je neki to?), če bi prišel za nekaj dni k njej v posete in bi ji pri tej priliki pomagal, da se iznebim nadležnega soseda... Smešno! Želite smotko?“

BANDIT — ČLOVEKOLJUB

„Kaj pravite o smrti Jacka Lingla?“

„Dober človek je bil, žal mi ga je... Pravijo, da je izgubil dosti denarja pri spekulacijah... Jaz nikoli ne spekuliram. Rajši naložim denar v podjetja... Potem pa tudi podpiram siromake.“

„Da, v Ciceru so mi pripovedovali o vaši dobrosrčnosti.“

„Rad storim ljudem dobro in vselej to storim, kadar le utegnem in morem...“

„In bi bilo dovoljeno vprašati, kakšni so vaši ‚posli‘?“

„O, vi navihane! Saj sami veste!... Amerika je žejna... In

prohibicijski zakon te žeje ne bo nikoli ugasil...“

Nato skomigne z rameni in reče s povzdignjenim glasom:

„Svetohlinci, njih je v tej deželi bogme na vsakem vogalu... Verjemite, že kar bolan sem od njih. Taki ljudje so, ki vam volijo ‚suho‘, pa so ‚mokri‘... Poglej pa so politiki, ki se vam vidijo vse časti vredni, a so v resnici same kanalje...“

Ti ljudje pljujejo na one, ki jih imenujejo bandite, a vendar so presrečni, kadar morejo vzeti iz njihovih rok denar, da si napolnijo volilno blagajno... Kako da jih ne bi zaničeval teh ljudi!... Rajši bi delil svoje kosilo z ‚golobom‘ kakor pa z njimi.“

„Z ‚golobom‘?“

Moj spremljevalec mi pove, da je ‚golob‘ v banditskem jeziku toliko kakor ovadah.

In Al Capone povzame:

„Boste pisali o meni? Rajši bi videl, da ne. Žurnalisti so že toliko preveč govorili o meni in mi storili mnogo krivice... Vsekakor pa se nadejam, da me ne boste imenovali ‚gorilo‘...“

„Do svidenja! Če se pozimi kaj oglasite na Floridi, ne idite mimo moje vile. Pokažem vam svoje lepe cvetice...“

In mož petdesetih trupel mi z nasmehom ponudi svojo fino, nenavadno belo roko v slovo. Brez dvoma se mu mudi za poslom...

Tihotapec alkohola in — abstinent

„Iz sestanka z Bugsom Moranom, sovražnikom Ala Capona in diktatorjem severnega Čikaga, ni nič. (Morana so med tem, kakor so listi zvedeli iz Newyorka, aretirali. Op. prev.) Odšel je iz mesta in nihče ne ve kam. Povrtek njegovega nasprotnika mu je očitno nagnal v kosti paničen strah. Gotovo se boji, da ga ne doleti usoda Jacka Zute.“

Sicer pa se Moran že dolgo ne postavlja več s svojim junaštvom. Banditje mu nikoli ne bodo odpustili, da ni maščeval umora svojih sedmih prijateljev, ki so mu jih Caponovi ljudje lani na dan sv. Valentina postrelili.“

„Saj je bil vendar na glasu velikega revolverskega junaka, ne?“

„Da, bil je. Danes, ko je bogat, pa mu je življenje mnogo predragoceno, da bi ga tvegala.“

Ta pogovor se je vršil med menoj in enim izmed ‚poučenih‘ v nekem ‚speakeasyju‘, pivnici kjer točijo alkoholne pijače.

Nova čaša žganja možu še dvigne zgovornost.

„Veste, s kom bi se morali seznaniti? S starosto banditov, Spikom O' Donnelom. Vprašanje je le, ali bo hotel pristati na sestanek. Strašno je namreč nezapljudljiv in vsak obraz ni po njegovem okusu.“

H. R. HAGGARD:

Žena z večno mladostjo.

Ta roman je začel izhajati v 42. številki „Romana“. Današnje nadaljevanje je deveto. Novi naročniki naj pri naročilu izrečno zahtevajo še prejšnjih osem številok.

Telesna straža ni šla v votlino, nego se je razvrstila ob vhodu in počakala, da smo vsi vstopili. Tam smo zagledali nekega moža, oblečenega v belo; priklonil se je, toda rekel ni nič. Pozneje sem zvedel, da je gluhomem.

Na desni strani velikega rova sta bila dva manjša vhoda v ožje votline ali galerije. Pred galerijo sta stali dve straži in iz tega sem sklepal, da bo tod vhod v kraljčine prostore. Vhod v desno galerijo je bil brez straže; tam nam neki gluhomem človek pokaže, naj gremo dalje. Ko prestopimo nekaj korakov — prostor je bil razsvetljen s svetilkami — pridemo v sobo, ki je imela na vratih velikanski težak zastor. Gluhonemec ga odgrne in nas z globokim poklonom spusti naprej.

In mahoma se zagledamo v lepem stanovanju, sicer res izsekanem v skalo, toda na moje veliko začudenje z oknom, ki je propuščalo svetlobo. V tej sobi je bila kamenita postelja, vrč z vodo za umivanje in krasne leopardove kože za odejo.

Tam pustimo Leona, ki je bil zaspal od utrujenosti in vročice, z njim pa je ostala tudi Ustana. Videl sem, da jo je gluhomem ostro opazoval, kakor češ: „Kdo si ti in zakaj si prišla sem?“

Potlej nas odvede v drugo sobo, podobno Leonovi, ki je bila namenjena Jobu. Drugi dve pa so prisodili meni in Bilaliju.

XII

„ONA“

Ko smo poskrbeli za Leona, nama je bila prva briga, moja in Jobova, da se umijeja in preoblečeva, zakaj od takrat, ko se nam je ladja potopila, še nismo menjali perila. Na srečo je bil večji del prtljage na čolnu, ter smo jo tako vzeli s seboj, a pozneje so jo nosači nosili za nami.

Ko se umijem in počešem lase in črno brado, ki je Bilaliju dala povoda, da me je nazval „ježa“, začutim strašno lakoto. Zato se prav nič ne razsrdim, ko vidim, da se brez sleherne prijave zastor ob vhodu v mojo sobo odgrne in se pojavi na pragu majhna, mlada deklica, ki mi z rokami in usti daje znamenje, da je nekaj pripravljeno za utešitev gladu.

Stopim za njo v drugo sobo, pri vhodu pa zagledam Joba, ki ga je takisto privedla tjakaj ona lepa nema deklica. Job je bil videti jako nesrečen; menda še ni pozabil onega ljubavnega prizora, s katerim ga je počastila prva amahagerska dama, s katero se je seznanil; zato je z velikim strahom gledal vsako dekle, ki se mu je hotela približati, boječ se, da mu tudi ona ne bi priznala ljubezni.

„Te deklice, gospod,“ mi reče, „gledajo na moške na nekak čuden način, o katerem ne morem reči, da bi bil pristojen.“

Hrana, ki smo jo dobili, je bilo dobro kozje meso, sveže

mleko in kolač, vse to na čistih lesenih krožnikih.

Ko smo pojedli, smo šli pogledat, kaj je z Leonom. Bilali je ostal sam, češ da mora počakati na Njo in opraviti njene zapovedi. Ko stopimo v Leonovo sobo, zagledamo nesrečnega mladeniča v jako žalostnem stanju. Še vedno ni bil čisto pri zavesti: Ustana ga je mirila in mu govorila, vendar se je pomiril šele, ko je začul moj glas. Pregovorim ga, da vzame kinina.

Tako sem potem sedel z njim in se razgovarjal kako uro, nemara tudi več, zakaj med tem se je že začelo mračiti. Takrat vstopi Bilali z jako resnim obrazom in mi pove, da bi me Ona rada videla; take časti, mi pove, je bil še redko kdo deležen pri njej. Vstanem in stopim za njim.

Greva po dolgem hodniku skozi glavno votlino in prideva iz nje spet v drugi hodnik; tam stojita ob vhodu dve straži negibni kakor dva kipa. Malo delj srečava štiri ljudi, dva moška in dve ženski, ki se vsi priklonijo in stopijo nato za nama v vrsto: ženske naprej, moški pa za nama. Tako smo stopali v tej procesiji in prišli v nekako predsobje, jako prostrano, štirideset čevliev dolgo in prav toliko tudi široko. V predsobju je bilo kakih osem do deset žensk, največ mlade in lepe, ki so sedele na divanah in šivale s šivankami iz slonovine nekake vezenine. Bile so gluhomeme.

Na koncu tega predsobja so bila spet neka vrata, z velikimi spuščeni zastori v orijentalnem slogu, obakraj njih pa sta stali dve krasni devojki, z glavo sklonjeno na grudi in rokami prekri-

žanimi v znamenje najgloblje pokornosti. Ko stopiva bliže, vsaka od njiju iztegne roko in odgrne zastor. Nato stori Bilali nekaj nenadejanega: vrže se na tla, da, ta stari častitljivi mož se vrže na kolena in na roke in v tej nečastni legi, sivo brado vlekoč po tleh, se jame plaziti skozi sobo. Hočem stopiti za njim kakor se človeku spodobi, toda on se s strahom obrne k meni:

„Dol, dol, sin, jež moj, dol! Na kolena in na roke! Zdaj prihajava pred Njo; če zdaj ne boš ponižen, boš na mestu mrtev!“

Ustavim se; kolena mi klecnejo, toda takoj se zavem. Sai sem vendar Anglež, si rečem; kako pridem do tega, da se kakor žival plazim pred divjo žensko! Ne, hodil bom kakor človek!

In res sem stopal počasi za Bilalijem, in kaj kmalu sem se zagledal v drugi sobi, katere stene so bile pokrite z bogatimi zastori, delom onih gluhozemih žensk, kakor sem kasneje zvedel, ki so sedele v predsobju.

Težko in počasi se je stari Bilali plazil po sobi, jaz pa sem šel za njim z največjim dostojanstvom, ki sem ga bil zmožen. Vendar sem dobro čutil, da je moje dostojanstvo samo narejeno; zakaj kako hočeš biti dostojanstven, če pa stopaš za sivolasim starcem, ki se plazi po trebuhu kakor kača?

Naposled prideva do zastora in takrat se moj Bilali zlekne po tleh kakor je dolg in širok, in razprostre roke, kakor bi bil mrtev. Nisem vedel, kaj naj storim, in se začnem ogledovati po sobi. Nikogar ne vidim, vendar čutim na sebi Njen pogled, njen čudno prodirljivi pogled; priznati moram, da me je bilo strah, čeprav sam ne vem česa.

Sekunde za sekundami minevajo, a od nikoder znamenja življenja; navzlic temu čutim neprestano pogled onega skrivnostnega bitja, kako prodira skozi mene, navdajajoč me z nezrekljivim strahom, vse dotlej, dokler mi znoj v debelih kapljicah ne udari na čelo.

Naposled se zavesa zgane. Kdo je neki za njo? Divja kraljica, ali strastna orientalska

lepotica, ali pa morda ženska našega stoletja?

In ko se zastor pomalem odmika, se pokaže na njega robovih krasna roka, bela ko sneg, z dolgimi nervoznimi prsti z različnimi nohti. Roka doseže zaveso in jo odgrne, in v tem zaslišim neki glas, gotovo najlepši glas, kar sem jih kedaj čul, glas kakor srebro. Spomnil me je žuborenja potočka.

„Tujec,“ reče glas v arabščini, a čistejši in klasičnejši kakor so jo govorili Amahageri. „Tujec, zakaj se tako bojiš?“

Domišljal sem si, da sem se vkljub strahu, ki me je tresel, znal premagati, zato me je to vprašanje presenetilo. Toda še preden sem se utegnil pripraviti na odgovor, se je zastor popolnoma odgrnil in pred menoj se je pokazala vitka podoba. Podoba, pravim, zakaj vse telo z obrazom vred je bilo ogrnjeno v nekaj belega, malone prozornega kakor tenčica; na prvi pogled se mi je videlo, kakor da gledam pred seboj mrtveca v mrliški obleki. Sam ne vem, kako sem mogel priti na tako misel; saj se je skozi tančico prav dobro moglo razločiti rožnato sveže telo. Tudi ne vem, zakaj sem se začel tresti po vsem životu in so se mi lasje naježili na glavi. Morda je bil temu vzrok občutek, da stojim pred nadnaravnim bitjem. Jasno sem videl samo to, da je pred menoj vitka in visoka ženska dovršene lepote in polna neke kačje dražesti, kakršne prej še nikoli nisem videl.

„Zakaj se tako bojiš, tujec?“ vpraša spet oni sladki glas, ki mi je zavzel dušo kakor zvoki najslajše muzike. „Ali je mar na meni kaj takega, kar bi moglo človeka prestrašiti? Če je tako, potem so se ljudje dosti izpremenili!“

Z gracijozno kretnjo se obrne in dvigne roko kakor da hoče pokazati na svoje lepe polne črne lase, ki so se ji valovito spuščali čez snežno kopreno tja do stopal v sandalih.

„Tvoja lepota, kraljica, me naganja v strah,“ rečem ponižno, ne vedoč, kaj prav za prav govorim.

„Vidim, da umejo moški še vedno varati ženske z lažnimi besedami. O tujec,“ reči isti glas smejoč se ko zvok daljnih srebrnih zvonov, „zbal si se, ker so moje oči gledale v tvoje srce. Toda kot žena ti oprostim laž, ker si jo vljudno povedal. Zdaj pa mi reci, kako si prišel sem, v deželo jamskih prebivalcev? Kaj si hotel videti? Kako to, da ceniš svoje življenje tako malo, da ga predajaš v roke One, ki se ji je treba pokoriti? Povej mi še to, kako si se naučil jezika, v katerem ti jaz govorim? To je star jezik, ali mar še zmerom živi na svetu? Vidiš, jaz živim v jamah, med mrtveci, a ničesar ne vem o ljudeh, tudi mi jih ni nič mar. Živela sem, tujec, v svojih spominih, in ti so v grobu, ki sem ga sama s svojimi rokami izkopala.“

Njen glas vztrepeta. Takrat pa ji oči obvisе na Bilaliju in mahoma se zave.

„Ha, ti si tu? Kako to, povej, da je pri tebi vse narobe? Zdi se mi, da bi se bilo mojim gostom malone pripetilo nekaj neprijetnega. Enega bi bili skoro ubili z razžarjenim loncem in toliko da ga niso pojedle te človeške zveri. Da se drugi niso dobro branili, bi še nje ubili, in jaz jim ne bi mogla več vrniti življenja. Kaj je to, starec? Kaj mi odgovoriš, da te ne predam onim, ki izvrše moje osveto?“

Glas ji je postal jajčji in zvenel je hladno in čisto in tudi oči, se mi je zdelo, so ji zagorele skozi kopreno. Tudi Bilalija sem videl, kako je drhtel, čeprav sem mislil, da ni boječ.

„O, Hija,“ reče, ne da bi dvignil sivo glavo s tal, „bodi usmiljena kakor si velika, saj sem bil zmerom tvoj pokorni sluga. Tistemu nisem bil jaz kriv nego zveri, ki se imenujejo moja deca. Neka žena, ki jo je eden mojih gostov zavrnil, je nahujskala moje otroke, da so se spomnili starih šeg, da pojedjo črnega tujca, ki je prišel sem s tvojimi gosti Ježem in Levom in Svinjo (tako je imenoval Joba). Toda ko sta Jež in Lev opazila, kaj hočejo storiti, sta ubila ono ženo in obenem tudi svojega črnega slugo, da ga rešita lonca. Takrat so se

oni zlikovci, žejni krvi, vrgli na Leva in Ježa in Svinjo, toda oni so se junaški borili. Mnogo so jih pobili, takrat pa sem prišel jaz in jih rešil, zločince pa sem poslal sem v Kôr, da jih tvoja Veličina sodi."

"Dobro, stavec, jutri izrečem v veliki dvorani razsodbo. Tebi oprostim, čeprav mi je težko. Glej, da boš poslej bolje pazil na svoje ljudi! Idi!"

Bilali vstane, se trikrat prikloni in se splazi za zastor ter pusti mene, vsega vznemirjenega, z ono strašno, tajinstveno in omamljivo žensko.

XIII

AJEŠA SE RAZODEVA

"Torej je šel sivolasi norec!" reče Ona. "Joj, kako malo se človek nauči v življenju! Kako je tebi ime? On pravi, da se imenuje Jež, toda pri teh divjakih je navada, da človeka imenujejo po živali, ki ji je podoben. Kako te imenujejo v tvoji deželi, tujec?"

"Holly mi pravijo, kraljica."

"Holly," ponovi ona izgovarjajoč moje ime sicer težko, vendar s prekrasnim naglasom. "A kaj pomeni to: Holly?"

"Tako moj narod imenuje neko bodeče drevo," odgovorim.

"Res si videti kakor trn in kakor drevo hkrati. Krepak si in grd, toda če me pamet ne vara, si pošten v duši, in na tebe bi se človek zanesel. Tudi misliti znaš. Toda, Holly, nikar ne stoj tam, sedi k meni. Ne bi te rada gledala, da bi se plazil kakor suznji. Sita sem že njihovega spoštovanja in dovolj mi je njihovega strahu!"

S temi besedami je s svojo belo roko odgrnila zastor in me povabila k sebi.

Prestrašen sem vstopil. Groza me je bilo te ženske.

Za zastorom je bil prostor, dolg kakih dvanajst čevljev in deset širok, v njem pa je bila postelja in miza, na kateri je bilo nekaj sadja in sveže vode. Pri mizi je bil vklesan v zid basén, ki je bil takisto poln vode. Soba je bila razsvetljena s svečami, zrak v njej pa je bil poln blagih vonjav. Zdelo se mi je, da prihajajo vonjave iz onih razkošnih las in bele koprene, ki ji je odevala život.

"Sedi!" mi reče in pokaže na posteljo. "Do zdaj nimaš razloga, da bi se me bal. Če pa boš imel razlog, te ne bo dolgo treba biti strah, ker te bom ubila. Zato ti naj bo zdaj srce veselo."

Sedel sem na rob postelje. Ona pa se je spustila na drugi konec.

"Torej, Holly, kako si prišel do tega, da si se naučil arabščine? Ta jezik mi je drag, ker sem po rodu Arabkinja. Rodila sem se v onem krasnem starem mestu Ozalu v deželi srečnega Jemena. Toda ti ne govoriš takô kakor se pri nas govori. Tvoj izgovor nima one sladke muzike, ki sem je vajena. Neke besede se mi zde izpremenjene."

"Učil sem se jezika mnogo let," ji odgovorim. "Ta jezik se še govori v Egiptu in drugod."

"Torej se še govori? In še obstoji Egipt? A kateri faraon sedi zdaj na prestolu? Ali je še zmerom iz rodu perzijskega?"

"Perzijski so zapustili Egipt pred kakima dvema tisočema let, za njimi pa so prišli na površje Ptolomeji, in Rimljani, in še mnogi drugi narodi so zaveli na Nilu, dokler niso odeveli," odgovorim. "Toda povej mi, ali veš kaj o perzijskem Artakserksu?"

Ona se nasmeje in nič ne odgovori. Mene spet mrzlo izpreleti.

"A Grčija?" vpraša. "Ali je še Grčija? O, rada sem imela Grke. Bili so lepi ko dan in umni, čeprav zli v duši in nestanovitni."

VSAK DAN 1 VPRAŠANJE

Odgovori na 10. strani

1. Kako imenujejo Francozi brivca?

2. Kdo sme imeti pri Iraku črno ovratnico?

3. Kako se imenuje najbolj znana ameriška ječa?

4. Kje je bolj mraz, na severnem tečaju ali na južnem?

5. Kateri del sveta ima razmeroma največ polotokov?

6. Kateri deli telesa niso porasli s koccinami?

7. Kako se imenuje papežev poslanik?

"Da," odgovorim, "še obstoji Grčija. Toda današnji Grki niso kakor oni iz starih časov in današnja Grčija je samo parodija takratne Grčije."

"Tako! A Židje? Ali so oni še vedno v Jeruzalemu? Ali še stoji hram, ki ga je zgradil modri kralj? in če še stoji, povej mi, kateremu bogu se zdaj klanjajo? Ali jim je prišel Mesija, o katerem so toliko prerokovali in ga napovedovali na ves glas? Ali vlada danes o n na zemlji?"

"Židje so razbiti in raztreseni, ostanki njihovega naroda pa blodijo po svetu, in Jeruzalema ni več. Kar se pa tiče hrama, ki ga je postavil Irud..."

"Irud!" odvrne ona. "Tega imena ne poznam, a le nadaljuj!"

"Rimljani so ga zažgali in rimski orli so zleteli čez njegove razvaline. Danes je Judeja puščava."

"Tako! Rimljani so bili velik narod! Vedno so šli naravnost do cilja kakor orli na plen. Za seboj pa so spet pustili mir."

"Solitudinem faciunt, pacem appellant," rečem.

"O, ti znaš tudi latinski!" se začudi ona. "Ta jezik mi je ostal v spominu, a zdi se mi, da tvoj naglas ni tisti kakor pri Rimljanih. Vidi se mi, da stoji pred menoj učen človek. Znaš tudi grški?"

"Znam, kraljica, in nekaj malega tudi židovskega; vendar ne toliko, da bi mogel dobro govoriti. Vse to so danes mrtvi jeziki."

Kraljica tleskne z rokami kakor otrok, ki si ga razveselil z igračo, in pravi:

"Kakor si sicer drugače grd in nakazen, Holly, vendar se ti vidi, da dosti veš. No, kaj se je zgodilo z Židi? Ali je prišel njihov Mesija in ali vlada danes na svetu?"

"Prišel je," odgovorim pokorno. "Toda prišel je siromašen in Židje ga niso hoteli priznati. Zaničevali so ga in ga pribili na križ, a njegove besede in njegova dela žive, ker je bil sin božji, zdaj pa s svojo resnico vlada polovici sveta, čeprav njegovo kraljestvo ni od tega sveta."

Šale

Ni on kriv

Salomon Jajteles se je poročil z mlado žensko, ko mu je bilo že sedemdeset let. Mislil je, da bo umrl brez potomstva, toda, usoda je namenila drugače. Njegova žena je rodila zdravo dete. Ko se je zvijala v porodnih krčih, je prišel k njej in jo jel tolažiti, kajti imel jo je strašno rad. Ona pa ga je hotela pomiriti.

„Nikar ne jadikuj, možiček. Saj nisi ti kriv, da tako trpim.“

Sit je življenja

Stric Anton se boji bakterij. Kardarki prime za kljuko, se vselej potem umije roke z vodikovim dvokisom.

Stric Anton razlaga svojemu nečaku: „Povsod so sami bacili. Papirnat denar na primer je zastrupljen. Primeš za bankovec in to ti je lahko smrt.“

Reče nečak: „Stric, daj mi nekaj stotakov. Sit sem življenja.“

Usmiljenje

Ker Mica vse razbije, ji odgovorijo: „Jokaje odide iz hiše.“

„Seveda, zdaj se cmerite!“ se jezi milostljiva. „Prej bi bili rajši pazili! Zakaj se pa derete?“

„Ker mislim na tisto siroto, ki pride za menoj...“

Nežno

Dekle, ki je že v letih, hoče flirtati.

„Koliko let mi prisodite?“ vpraša in vzdihne.

Maks je vljuden.

„Trideset.“

Dekle ga skoraj ogorčeno pogleda:

„Za celih osem let ste se zmotili.“

„Oprostite, gospodična,“ meni Maks. „toliko vam pa ne bi bil prisodil.“

Nepotreben nasvet

Izak Srebronos je trdno sklenil, da se poroči, in je začel izbirati nevesto. Zato je bil v vseh družinah, kjer so imeli za možitev godne hčere, dobrodošel gost. Nekega dne so ga povabili na kosilo k neki družini, kjer so imeli zanj pripravljeno zelo bogato, a tudi zelo grdo hčer.

Kosilo je bilo izvrstno in Izak je jedel za tri. Tedaj se je sklonil k njemu prijatelj in mu rekel: „Izak, nikar ne jej tako požrešno! Zamericil se boš svoji bodoči.“

„Saj je ne vzamem,“ je mirno odvrnil Izak in jedel naprej.

Prizanesljivo

„Gospod, obisk.“

„Kdo?“

„Neka dama.“

„Kakšna dama?“

„Sorodnica.“

„Ali jo poznam?“

„Da. Mati gospe soproge.“

„Zakaj, tri sto hudičev, pa takoj ne poveš, da je prišla moja tašča?“

„Hotel sem vas počasi pripraviti na to.“

Vestnost

Sredi noči se brzovlak nenadoma ustavi na odprti progi. Nekdo je potegnul za zasilno zavoro. Nemir. Kričanje.

Vprašajo gospoda Krulca: „Ali ste vi to naredili?“

„Da.“

„Zakaj? Kaj se je zgodilo?“

„Moj sinček je pravkar dopolnil četrto leto, pa bi rad zanj plačal pol voznega listka.“

Zlata jama

Tomaž je kupil trgovino. Trgovina ne gre. Čeprav je njen prejšnji lastnik zatrjeval baš narobe.

„Saj ste mi vendar rekli,“ se srdi Tomaž, „da je to pravcata zlata jama!“

„Seveda,“ prikima prejšnji lastnik. „Vse svoje denarje sem zabil vanjo!“

V uredništvu

Gospod urednik:

„Strašen mraz danes! Zakaj pa ne kurite?“

„Predrag premog!“

„Nu, pa denite v list oglas: Išče-mo ljubavne pesmi! Boste videli, koliko goriva bomo dobili zastonj!“

Šlo je

Lep avto stoji pred kavarno v Montecarlu.

V lepem avtu sedi šofer in kadi smotko.

Približa se gospod z angleško sportno čepico in mu pomoli pismo.

„Dajte, prosim, to pismo svojemu gospodu.“

Ta ga odpre in čita na veliko začudenje tele vrstice:

„Če gre, je dobro, če ne gre, je tudi dobro.“

„Kaj naj to pomeni?“ vpraša gospod in pomoli pismo šoferju.

Šofer ga prebere, za trenutek pomisli, potem pa steče k vratom in se čez nekaj časa vrne ves zasopel in z rameni skomigajoč.

„Šlo je!“ pravi.

„Kaj je šlo!“

„Avto je ukraden.“

Vestno po naročilu

Ravnatelj: „Danes nikogar ne sprejemem. Če kdo pride in reče, da je zelo važno, mu reci, da tako vsi pravijo.“

Vajenec: „Prosim, gospod ravnatelj!“

Gospa: „Rada bi govorila z ravnateljem.“

Vajenec: „Žal, gospa, danes ne sprejme nikogar.“

Dama: „Jaz sem njegova žena in moram z njim govoriti.“

Vajenec: „To vse pravijo!“

JULES MARY:

BREZ VESTI

Drugi del OČETOV GREH

Ta roman je začel izhajati v 40. številki „Romana“. Današnje nadaljevanje je enajsto. Novi naročniki naj pri naročilu zahtevajo še prejšnjih deset številki.

„Tako se mi zdi, da je hotel sin, ki je vedel, da sem nedolžen, vse storiti, da odkrije pravega krivca. To je bila sicer njegova dolžnost, a vendar sem mu hvaležen za njegovo dejanje, zakaj koliko je ljudi, ki svoje dolžnosti ne store!

A vrhu tega je to storil iz ljubezni do tebe. Da, ti ga ljubiš in on tebe. To sta mi oba priznala, ti in on. O tem sem mnogo razmišljal. Priznam, da je bila moja jeza velika, ko sem to zvedel. Odkar pa sem spet na svobodi, sem izpremenil svojo sodbo. Ti ljubiš sinu tega lopova — to je slabo. Toda ljubezen je stvar, zoper katero se nič ne da napraviti. Vrhu tega je Gaston spodoben človek — dokazal mi je to. Povem ti torej — da boš nočoj imela lepe sanje — da se ne bom več upiral tvojim rožnatim nadam zastran te ljubezni. Si slišala — si razumela?“

Julija ni mogla niti besedice spraviti iz sebe.

„Nu, dekle,“ je s toplim glasom povzel Gobriand, „kaj ne, da nisi pričakovala takih besed od mene?“

Julija se je ihte vrgla očetu na prsa.

„O, kako si dober, kako si dober!“ je zajecljala vsa v solzah. Stari je zmignil z rameni.

„Nu,“ je rekel počasi, „mislim, da jaz pri tem nimam ravno tako velikih zaslug.“

„Zakaj ne?“ je začudeno vprašala Julija.

„Ker je to, kar sem ti povedal, prav toliko meni v zadoščenoje kakor tebi v veselje; zakaj če tebe s tem osrečim, da pristanem na poroko s Forgesovim sinom, zadam po drugi strani njegovemu očetu grenak udarec. Gastonov oče na to poroko pod nobenim pogojem ne pristane, to je gotovo. S tem, da torej pomagam vama, ranim njega.“

Julija je zardela. Zdaj je videla, da je očetovo sovraštvo do Forgesa večje od njegove ljubezni do nje — vsaj ta trenutek je to čuvstvo v njem nadvladovalo nad vsem drugim. To spoznanje je globoko skalilo njeno srečo, ki ji jo je oče pravkar storil s svojimi besedami. Nič mu ni zato odgovorila — ker ni mogla odgovoriti; samo nemo mu je dala roko, nato pa se je poslovila in šla v svojo sobo.

Gobriand je osupel obsedel; ni si vedel razložiti tega hčerinega vedenja.

„Kaj sem ji storil — kaj sem rekel?“ se je polglasno vprašal. Ni razumel; misel po maščevanju je vse v njem prevpila, vse njegovo življenje je bilo posvečeno samo njej.

Drugi dan rano v jutru je dobila rodbina obisk gospe Marjolet, ki je prišla pogledat, kako so se uredili njeni novi znanci.

„O,“ je vzkliknila in sedla na stol, „pohištvo vas ravno ne bo zadušilo!“ A takoj je izpremenila glas, boječ se, da ubogih ljudi ne užali. „Saj meni je čisto vseeno, da veste, ali imate eno omaro ali dve — jaz tudi nisem nič bogatejša od vas.“

Ogledala si je sobe in povsod vtaknila svoj nos, kažoč veliko

zanimanje za vse. Potlej je odprla okna drugo za drugim.

Gobriandovi so ves čas hodili za njo. Ko je odprla okno, ki je držalo na ozko dvorišče, kjer je tvorničar klobas pripravljaj svoje proizvode, je udaril v sobo gost steber pare, da jo je skoro vrglo nazaj — tako oster, čeprav prijeten duh je prihajal od te pare.

„O,“ je vzkliknila gospa Marjolet in si zatisnila nos. „Koliko pa plačate za to stanovanje?“

„Tri sto frankov.“

„Imenitno! Kakor vidim, dobite pri tem oknu vsaj polovico spet nazaj; če bi bila ta sopara še malo gostejša, bi od nje lahko živeli.“

Nato se je obrnila k Juliji.

„Danes sem za kaki dve uri prosta, gospodična,“ je rekla. „Ali bi šli z menoj nekaj korakov do bližnje ulice? Tam poznam veliko trgovino perila, ki vam bo najbrž dala kaj dela; če imate tako ročne roke kakor pravi vaš oče, se boste tam gotovo lahko spodobno preživeli.“

Julija se je preoblekla in obe sta takoj odšli. — —

Uro nato se je deklica vrnila, sama. Dobila je službo pri gospe Gauthierevi kot šivilja za perilo.

Tako se je torej začelo njih življenje v Parizu. Še tisti večer je Gobriand kakor je obljubil pisal Lefondu v Bois in mu sporočil svoj naslov. Lefond je drugi dan, komaj uro potem ko je prejel pismo, šel k Gastonu, ki je samo še nanj čakal, preden odide iz Boisa.

„Gospod Forges,“ je rekel čevljar mlademu možu, „danes vam lahko povem naslov Julije in njenega očeta. Stanujeta pod Montmartrom, v ulici Poissonniers številka 117.“

Tretje poglavje V NEGOTOVOSTI

Minil je prvi teden v Parizu. Julija je redno vsak večer prinesla domov zaslužek: gospa Gauthierjeva ji je izjemoma plačevala namestu ob tednu vsak večer, da je tako mogla poskrbeti za gospodinjstvo.

Stari Gobriand ni zdaj imel nič več upanja, da bi še kdaj mogel izvesti do konca svojo pravdo zoper Forgesa; zato je skoro skopo obrnil vsak novc, ki mu ga je hči prinesla domov. Sam ni bil več prav za rabo; za težko ročno delo ni bil, ker je bil pohabljen, za pisanje pa tudi ne, ker so se mu roke od starosti že tresle. Tako je vsa rodbina živela spet samo od dela Julijinih rok.

Toda mir, ki se je prve dni njihovega življenja v Parizu vselil v rodbino Gobriandovih, se je jel spet umikati vznemirjenosti. Oba, tako hči Julija kakor oče sta mislila na Gastona. Julija je bila namreč takoj po svojem takratnem razgovoru z očetom pisala Gastonu na grad Bois in sporočila dragemu, kako so se stvari obrnile. Toda na to pisanje ni dobila nikakega odgovora.

Gobriandu so se jele porajati vsakovrstne čudne misli. Ali je bilo Gastonu že dovolj teh neprestanih bojov z očetom in se je rajši odrekel Julije? In ni pomislil, kaj bo z nesrečnim dekletom?

Take zlovešče misli so rojile staremu nesrečnežu po glavi; toda bil je toliko previden, da jih ni izdal Juliji. Videl je, da je sirota itak že dovolj v skrbeh in obupu, pa ji ni hotel brig še povečati.

Vselej, kadar se je zvečer Julija vrnila z dela, je poljubila očeta in mater in povprašala, kako je z zdravjem in kaj je novega. In ko sta roditelja njeno vprašanje zanikala, je vselej z boječim, tihim glasom vprašala:

„Ali ni bilo nikogar tu?“

In vselej je Gobriand odgovoril, delaje se začudenega, kakor da ne bi mogel razumeti, kdo naj bi bil prišel:

„Ne, nikogar ni bilo!“

In vselej nato, večer za večerom, je Julija brez besede sedla za mizo in tiho povečerjala. Njene misli pa so bile daleč od Pariza.

Ne oče ne mati se je nista upala motiti v teh mislih.

Ko je bila večerja pri koncu, pa je mati primaknila svoj stol

k oknu, odgrnila zavese in jela opazovati okna tam na drugi strani iz radovednosti, kaj se neki dogaja pri sosedih in drugih stanovalcih te hiše.

Noč je odela veliko hišo v svoje sence in okna so se drugo za drugim zasvetila. Žolto, po nekod jarko belo je zasijala v sobah luč in neme postave so švigale v njej, odpravljaje se spat.

Kadar je bilo soparno, kakor zdaj poleti, so ljudje odpirali okna in primaknili k njim svoje mize, da se naužijejo svežega zraka. Ker dvorišče ni bilo kako veliko, si videl tudi obraze, celo spoznal si jih, da, skoro bi lahko razumel, kar ljudje govore.

Tako sta Gobriand in njegova žena sedela zvečer pri oknu in opazovala to sosesčino. Žena je vedela mnogo povedati o ljudeh, čeprav se je bila komaj pred nekaj dnevi naselila. Poznala je ljudi po imenu, vedela, kaj počno in še drugega več.

„Oni tamle je krojač,“ je pravila svojemu možu. „Vdovec je in ima pet otrok; najstarejša je grbasta in vodi gospodinjstvo. Onile tam nasproti pa je stavec, šele pred kratkim se je oženil. Videti je, da se mlada zakonca dobro razumeta. — Potlej stanuje na oni strani neki uslužbenec velike trgovske hiše, tudi vdovec ali pa samski, še nikoli ga niso videli s kako žensko. Mrk je in molčeč in živi kakor samotar; pozno v noč presedi za mizo tamle na levi, kjer tudi kosi in večerja. Najbrž piše kaj, da si tako zasluži kak priboljšek, saj mu v trgovini gotovo ne plačajo kaj prida. Že več let stanuje tu in nikogar ni nikoli k njemu razen nekega mladega gospoda jako fine zunanosti. V hiši mislijo, da je mladi mož njegov sin.“

„Kako mu je ime?“ vpraša zdajci Julija.

Stara se zamisli.

„Saj sem že vedela, pa mi je izpadlo. Čakaj no... aha, ga že imam, Levigier mu je ime, da, da, Levigier! Glej, ravno zdaj je primaknil mizo k oknu in se pripravlja k pisanju.“

Gobriandova žena je utrujena premolknila. Njen mož je jel

premišljevati o Forgesu. Julija je začela pospravljati mizo.

Drugače tako molčeča žena pa je bila danes čudno zgovorna.

„Glavni najemniki so oni, katerih okna drže na klobasarjevo dvorišče. Ti nimajo tako siromašne oprave in tudi sicer ne žive v stiski. Zadnjič sem govorila s hišnico, ki mi je povedala, da stanuje tu neka ženska, kakih pet in petdeset let ji bo, ki je baje slaboumna ali celo blazna in jo poznajo samo pod imenom „nema gospa“, ker še niso čuli, da bi bila izpregovorila besedico. Vsak mesec dobi — živ krst ne ve odkod — dve sto frankov, streže pa ji neka stara ženska po imenu Xavierjeva, ki dobi takisto vsak mesec sto frankov, da ji streže. Tudi to mi je povedala hišnica Fourellova. Ona meni, da mora biti tu po sredi nekaj romantičnega in skrivnostnega, nemara celo kak zločin, kdo ve! Vendar pravi, da je gospa Xavierjeva jako dobra in vrla ženska...“

Stara je sredi govorjenja premolknila: spanec jo je zmogel, glava ji je omahnila na prsa. Mož jo je moral stresti, da se je prebudila. „Pojdi, gremo spat, tudi Julija je potrebna počitka.“

Stari Gobriand in njegova žena sta šla v svojo sobo in Julija je ostala sama. Naslonila se je na okno, v ušesih so ji še vedno odmevale besede njene matere.

Druga za drugo so ugasnile luči v hiši. Le ona pri Levigieru je še gorela. Njegova je vsak večer poslednja ugasnila.

Tako je šlo dan za dnem, večer za večerom, brez izpremene...

*

Gaston je vendar moral biti v Parizu! A zakaj ni prišel k Juliji? Zakaj so minevali dnevi za dnevi, ne da bi bil stopil v ono ulico, kjer je stanovala Julija — saj mu je vendar čevljar dal njen naslov!

Bralci bodo razumeli, česar Julija ni mogla slutiti. Bilo ga je sram, da bi prišel kot oznanjevalec slabe vesti, ki bi Julijo pahnila v obup. Namestu upanja, poguma in bodrilnih besed za bodočnost bo moral vrniti besedo, brez pojasnitve, ne da bi se smel

braniti. In to mu ni dalo, da bi šel.

Toda čas je med tem tekel in videl je, da bo z večnim odlašanjem stvar poslabšal. S tem vendar vsako sumnjo še okrepi, utrdi vse zle misli!

Zatorej je neko popoldne stopil v ulico Poissonniers in povprašal pri hišnici po Gobriandovih. Tako je zvedel, da je Julija zaposlena pri gospe Gauthierjevi. Brez odloga je krenil v sosedno ulico in sklenil tam počakati pred trgovino tako dolgo, da pride Julija iz nje.

Že je skoro izgubil upanje, da se bo nocoj srečal z njo, tako pozno je že bilo, ko jo zdajci zagleda. Imela je v roki zavojček in je počasi s sklonjeno glavo šla po cesti, stiska se k zidu. Zdajle mora priti do njega... srce mu je burneje zaplalo... toda rdečica mu je iznenada izginila z lic in se umaknila mrliški bledici: šla je mimo njega!

„Julija!“ je vzkliknil. „Julija!“

Presenečena je obstala; res ga ni bila opazila in če je ne bi bil poklical, bi bila šla mimo njega. Vsa kri ji je zdaj udarila v obraz; čeprav je neprestano mislila nanj, se vendar ni zdajle nadejala, da ga bo tu srečala!

„Ti si, Gaston!“ je vzkliknila tako na glas, da so se nekateri pasanti ozrli po njej. „Ti, Gaston — o vendar že! Tak si le prišel!“

„Da, prišel sem!“ je nekoliko v zadregi odgovoril Gaston. Toda ona tega ni opazila.

„Povej vendar, zakaj te tako dolgo nisem videla?“

Gaston ni imel poguma, da bi ji priznal vse naenkrat. Iskal je pretvezo in našel laž.

„Zapustil sem grad v Bois in se preselil v Pariz; vidiš, samo to je bilo vzrok.“

Stresla je z ljubko glavico in šegav nasmeh ji je preletel obraz.

„Posebno podvizal se ravno nisi,“ je odgovorila, „in zato imam zdaj slabo sodbo o tebi. Ali me nič več ne ljubiš?“

Polinska

„O Julija, ljubim te bolj kakor kedaj in bil bi zelo nesrečen, če bi se morala razstati.“

„Ali naj ti verjamem?“

„Še dvomiš?“

„Nu, če je res, ti pa moram sporočiti veselo vest.“

„Veselo vest? Kakšno neki?“

„Tega ti vendar ne morem povedati kar na cesti. Toda vrhu tega se mi zdi, da bo lepše, če ti jo nekdo drugi pove.“

„Ne razumem.“

„Saj ti tudi ni treba razumeti. Če hočeš vedeti, za kaj gre, pridi jutri dopoldne k mojemu očetu; tudi jaz bom doma. Moj oče te bo sprejel, o tem ne dvomim, zakaj dobro ve, komu se ima največ zahvaliti, da se je izkazala njegova nedolžnost. Zato se nikaner ne boj, da bi prišlo do kakkega prizora. Samo gotovo pridi — vse drugo se potem uredi.“

VSAK DAN 1 ODGOVOR

Na vprašanja na 6. strani

1. Coiffeur (izg. koafer), in ne friseur, kakor morda ta ali oni misli.

2. Samo natakar.

3. Sing-Sing.

4. Na južnem.

5. Evropa (19%).

6. Dlanj in podplati.

7. Nuncij.

In ne da bi bila počakala na Gastonov odgovor, ne da bi bila samo slutila, da jo utegne ena sama beseda njenega dragega streti, se je naglo obrnila in mu izginila pred oči.

Gaston ni imel poguma, da bi bil Juliji povedal, kako je z njim: dokler je stala pred njim, mu je bila ves čas v mislih samo njegova ljubezen, ki se ji mora odreči, in divja boleš mu je trgala dušo.

In vendar mora Julija zvedeti! Nemogoče, da bi odločitev še dalje odlagal!

„Jutri,“ si je rekel, „jutri poiščem Gobrianda in mu vse povem — dolžnost mi to veleva.“

Drugi dan je res ob desetih potrkal na vrata sovražnika svojega očeta v četrtem nadstropju hiše številka sto sedemnajst v ulici Poissonniers. Julija sama mu je odprla. Očetu se je bila izgovorila, da ji ni dobro in da zato ni šla h gospe Gauthierjevi na delo. Namenoma mu ni besedice črhnila o Gastonu.

„Pogum!“ je šepnila Gastonu, ki ga je že čakala, „pogum!“

Burno jo je privil k sebi in preden se mu je mogla ubraniti, jo je objel in ji pritisnil goreč poljub na čelo. „O Julija!“ je šepnil in glas mu je tako čudno drhtel.

„Gaston! Gaston!“ je šepnila Julija. „Pazi!“

„O Julija!“ ga je zdajci premoglo, da je vzkliknil malone na glas. „Julija, ko bi ti vedela, kako zelo te ljubim! Samo tebe bom ljubil vse življenje... in karkoli izveš, ne pozabi tega... ne preklinjaj me... o, ti, ki si tako dobra... ne obsojaj me!“

Julijo so te čudne besede neizrekljivo prestrašile, vendar ni utegnila zahtevati pojasnilo o njih. Zakaj vrata so se odprla in na pragu se je prikazal Gobriand.

Ob pogledu na mladega Forgesa je Gobrianda nehote vrglo nazaj, vendar se je takoj zavedel. Ponudil je Gastonu stol.

„Moj obisk vam je gotovo nenadejan,“ je počasi izpregovoril mladi slikar.

„Ne, gospod,“ je trdno rekel Gobriand. „Morda se vam bo čudno zdelo, vendar so se z vsem tem, kar ste zame storili, stvari toliko izpremenile, da si lahko stopiva nasproti; toliko izpremenile, da smete priti k meni po zahvalo za svoje delo in da čujete, da sicer sovražim vašega očeta, da pa zato nisem nehvaležen proti vam.“

Gaston je hotel nekaj reči, toda Gobriand mu ni dal do besede.

„Nisem pozabil onega dne, malo preden so me prijeli, ko ste me prišli prosit za Julijino roko. Prosim vas oprostčenja zaradi načina, kako sem vas takrat sprejel. Moje čuvstvo do vašega očeta se v tem času ni izpremenilo — to vam moram odkrito povedati. Izpremenilo se pa je nekaj drugega — moja sodba o vas. Zdaj vem, gospod Forges, da niste niti trenutek mislili na to, da bi bil jaz tisti, ki vas je takrat napadel v gozdu. Vem tudi, da ste me vedno branili, tako pred svojima roditeljema kakor tudi pri zaslišanju pred preiskovalnim sodnikom, in naposled vem, da so samo po vaši zaslugi naši potepuha Jeana.“

„Vse to bi bil storil tudi za vsakogar drugega, gospod Gobriand,“ je odvrnil Gaston, ki ga je vse bolj prevzemala zadrega.

„Brez dvoma, gospod Forges,“ je brez pomisleka odgovoril stari, „toda zato še ni treba, da vam ne bi bil hvaležen. Povem vam torej iskreno, da sem zelo srečen, da vas vidim, in priznam vam, da sem vas pricakoval. Ker Julijo ljubite, sem vedel, da vas moj tedanji sprejem ne bo odvrnil od dekleta, in prav tako tudi ne siromaštvo, v katerem živimo. Govorite, gospod Gaston, poslušam vas.“

Mladi mož je bil sédel.

Julija je stala pri oknu, na videz docela brezbrizna, kakor da se stvar nje prav nič ne tiče, toda srce ji je razbijalo, kakor da ji ga hoče raznesti. A ne od tesnobe nego od veselja.

Ali ni mar zdaj prišel tisti trenutek, ko poreče Gaston njenemu očetu, da jo še zmerom ljubi, in prosí očeta, ker ni

več ovir — vsaj z njene strani ne — za njeno roko?

Tresla se je ko trepetlika. A ne od sramežljivosti. Rdečica ji je bila zalila lica in njene velike krotke oči, ki so boječe gledale zdaj Gastona zdaj očeta, so se vlažno lesketale, in obraz ji je žarel v smehu.

V tem je bila prišla v sobo tudi Julijina mati. Plaho je pozdravila gosta in sedla na stol.

Gaston še vedno ni odgovoril na Gobriandove besede.

„Nu,“ se je začudil stari, „zakaj ne odgovorite?“

Mladi mož je pobesil glavo. Trenutek, ki se ga je tako bal, je prišel.

„Kaj vam je?“ je vzkliknil pohabljenec. „Zakaj me ne pogledate, zakaj molčite?“

Tudi Julijo je molk njenega dragega začudil. Stopila je bliže k njemu. Nič več ni bila tako gotova kakor prej. Veselje, ki jo je še pravkar navdajalo, se je izpreverglo v neopredeljen strah.

„Kaj se je zgodilo?“ je vprašala kómaj slišno in glas ji je drhtel.

In vpričo teh treh ljudi, vpričo obeh žensk in pohabljenega starca, katerih pogledi so nape-to viseli na njegovih ustnicah, vpričo teh treh ljudi je Gaston še vedno molčal in še vedno smešal glavo. Toda zdaj ne sme več molčati, ne sme in ne more. Mora zbrati pogum in izpregovoriti usodno besedo.

„Da,“ je rekel s tihim glasom, „da, gospod Gobriand, prišel sem danes k vam, da vam in vaši hčeri nekaj povem.“

„Nu vendar!“ se je oddahnil Gobriand.

„Gospod Gobriand,“ je nadaljeval Gaston z istim plahim glasom, „ko sem pravkar prišel, sem rekel vaši hčerki: ‚Karkoli se zgodi, karkoli boš čula, odpusti mi, zakaj jaz sem nesrečnejši od tebe! — To kar sem Juliji rekel, rečem zdaj tudi vam. Priznanje, ki vam ga moram dati, je strašno in nepričakovano — strašno tem bolj, ker vam ga ne morem objasniti, tako da me ne morete ne tolažiti ne razumeti.“

„Tak povejte že vendar, gospod Forges! Zakaj nas plašite?

Kaj se je neki zgodilo — kakšna nesreča?“ je vznemirjen izpraševal Gobriand.

„Da, velika nesreča.“

„Kakšna nesreča? Ali ste izgubili denar?“

„Ne. O, kó bi bila samo to!“ Ne, ne — nego... ta poroka, o kateri sem sanjal... po kateri sem koprnel...“

„Nu, kaj? Saj se ji nič več ne upiram... Saj vam dajem svojo hčer... Ali vam nisem že rekel?“

„Nič več ne smem misliti na to!“ je zaječal Gaston.

„Kaj pravite?“ je zavpil Gobriand. Julija je zaječala.

„Ta poroka je nemogoča.“

„Zakaj?“

„Ne izprašujte — na to vam ne morem odgovoriti.“

Julija je začutila, kako jo je nenadoma prijela omotica, da je omahnila nazaj in padla na stol. Mahoma se ji je zmezlilo pred očmi in roke so ji zadržtele. Vsa v grozi se je zastrmela v Gastona kakor v pošast — ni mogla verjeti, da bi to bilo res, kar pripoveduje, zdelo se ji je, da ni pri pravi pameti, kakor da je nenadoma zblaznel.

„Gaston! Gaston!“ je bolešno zaječala.

Toda on je odvrnil oči od nje, da je ne bi videl — njen obup mu je vzel ves pogum.

„Gospod Forges,“ je takrat izpregovoril stari Gobriand, ki ni bil nič manj blede kakor njegova hči, „oprostite, zdi se mi, da vaših zadnjih besed nisem prav razumel.“

„Prav dobro ste jih razumeli,“ je še tiše odgovoril Gaston. „Prišel sem, da vrnem Juliji besedo, in obenem vas prosim, da mi jo vrne tudi ona.“

„A zakaj — zakaj to?“ je vprašal starec, ki še vedno ni mogel verjeti. „Za to morate vendar imeti kak razlog!“

„Tak razlog na žalost imam!“

„Važen vzrok, ki nam ga boste upamo povedali?“

„Ne.“

„Zakaj ne?“

Prihodnja številka izide zaradi bližajočih se božičnih praznikov že v sredo.

Foto Ufa

3 + 1 = 2

V glavnih vlogah Willy Fritsch, Lilian Harvey, Olga Čehova, Oskar Karlweis, Fritz Kampers.

Willy, Hans in Kurt, trije veseli fantje se vračajo z dolge avtomobilske vožnje. Ko pridejo domov, jih ne sprejme sluga kakor po navadi. Nekaj se je moralo zgoditi. Hiša je prazna. Sodni izterjavec je bil vse zarubil in prodal. Po telefonu zvedo, da je njihov bankir napovedal bankerot. Kaj zdaj?

Kaj neki! Avto prodajo in ustanove postajo za točenje in prodajo bencina v neki prometni ulici.

Njihov glavni gost je Lilian Cossmannova (Lilian Harvey). Zmeraj prihaja k njim po bencin. Vsi trije prijatelji so „šikovni“, vsi so ji všeč in vsi jo ljubijo, toda vsak čuva to skrivnost. In tudi Lilian se končno zaljubi - v Willyja (Willy Fritsch).

Edith, v ljubavnih zadevah izkušena žena, ki je v svoje mreže prepletla Lilianinega očeta, vpraša jo za svet. Umna žena zaigra srčkano intrigo, iz katere se razvije marsikaj veselega in nič koliko zapletljajev, ki privedejo kakopak do srečnega konca. Kako? To je pa treba videti!

Preko lastnega trupla do — filma!

Komaj slišno je zdrvel avto skozi vrata filmskega ateljeja. Mlada dama v enostavnem sportnem kostumu s francosko študentsko čepico na glavi je sedela zraven šoferja in se zadovoljno smehljala. Ni čuda. Kako prijetno je po dolgih urah naporenega dela v ateljeju, ki ves žari od vročine ogromnih reflektorjev, priti na sveži zrak. Nenadoma pa je avto obstal. Pristopil je prometni stražnik, pogledal v avto in dejal: „Zelo mi je žal gospodična Garbo, toda...“

Kaj se je zgodilo? Gospodična Garbo bi bila navzlic vsej opreznosti skoraj povozila neko gospodično, ki se je vrgla pred njen avto. Seveda ni bil ta poskus samomora resno mišljen, toda lahko bi se bil končal mnogo bolj tragično. In vzrok? Dekle, ki se je vrglo pred avto, je hotelo zbuditi sočutje Grete in tako priti do filma.

Gretinega nekdanjega partnerja Johna Gilberta je pred letom dni doletela podobna „sreča“. Ko se je razvedelo, da se hoče poročiti z znano filmsko igralko Ino Claire, so našli v njegovi sobi neko nezavestno mlado damo, ki je krčevito pritiskala na prsi sliko Johna Gilberta. Sprva so mislili, da gre za zastrupljenje, šele pozneje je prišlo na dan, da je mlada dama pojedla nekaj tablet aspirina, a vse drugo je povzročilo razburjenje. Ko se ji je vrnila zavest je izjavila, da brez Gilberta ne more živeti...

In kaj še vse store ljudje! Znan je slučaj nekega mladeniča, ki se je dal zabiti v velik zaboj in poslati kot paket v MGM-ove studije. Lahko si mislite, kako so bili delavci presenečeni, ko so zaboj odprli in našli v njem napol mrtvega in prestradanega mladeniča. Vendar je ta trik uspel. Fant je dobil dela v ateljeju.

Zdaj pa recite, če niso ljudje iznajdljivi!

Črnci kot igralci

Režiserja Kinga Vidorja, ki je napravil film „Aleluja“, o katerem se toliko piše v vsem časopisju, so vprašali, kako se mu zde črnci kot igralci. Rekel jim je tako-le:

„Ze preden so mi poverili to težko nalogo, sem se za črnce zmeraj zanimal. Kako se ne bi! Saj sem rojen v Texasu, kjer je sorazmerno največ zamorcev. Ze v mladosti sem rad poslušal njihove pesmi, ki so globoke kakor malokatero druge.“

Potem je prišel ta film. V njem so se črnci izkazali, kakor prej še nikdar. Rečem vam samo to: V tem filmu je mnogo joka, toda prelita ni bila nobena umetna solza. Črnce sploh ni treba učiti, da bi igrali naravno. Oni drugače ne znajo. Njih igra v nekaterih prizorih me je na-

ravnost ganila. Po vsem tem morem samo reči, da boljših igralcev še nisem videl. Ne čudite se, če vam rečem, da so naravnost rojeni za igro in pesem. To je v njihovi krvi, zato je kar užitek delati z njimi.

Raquel Torres

Raquel Torres spada med one redke filmske igralkice, ki so začele svojo filmsko karijero z glavno vlogo.

Rojena je bila v Mehiki. Njeni starši so bili zelo bogati, toda oče je z neprevidnimi spekulacijami izgubil premoženje in se preselil v Los Angeles. Tam je poleg vsega še zbolel in mlada Raquel se je morala obrniti za zaslužkom, da prehrani njega in sebe. Postala je garderobierka v nekem velikem kinu.

Tu jo je videl režiser Van Dyke in jo takoj angažiral. Že njen prvi film „Bele sence“, ki smo ga tudi v Ljubljani videli, je bil senzacija. Raquel je čez noč postala slavna in doživela veselo presenečenje, da je prisostvovala krstni predstavi svojega filma v kinu, kjer je bila prej garderobierka.

Njena novejša filma, kjer igra glavno vlogo, sta „Otok strasti“ in „Greh“.

Filmski drobiž

Lilian Harvey in Willy Fritsch snemata nov zvočni film „Vlomilci“.

Prvi nemški govoreči film Nore Gregor in Thea Shalla „Olimpija“, prirejen po znani komediji madžarskega dramatika Molnarja, je doživel te dni pri premijeri v Budimpešti velik uspeh.

Pravkar smo zvedeli, da se je Brigita Helm preselila. Zdaj je njen naslov: Berlin-Wilmersdorf, Koblenzerstr. 18. Umetnica je poročena. Znana je kot navdušena športnica. Nedavno jo je angažiral „Paramount“.

John Boles, znan iz „Rio-Rite“, pošlje svoj avtogram, če mu pišeš na naslov: Universal Studios, Universal-City, California, USA.

Elitni Kino Matica

Telefon 2124

„Barkarola“

(„Požar v operi“)

Drama iz gledališkega življenja, v glavnih vlogah Gustav Fröhlich in Aleksa Engström.

„3 + 1 = 2“

Vesela, temperamentna in humorja polna opereta; v glavnih vlogah Lilian Harvey in Willy Fritsch.

„Ljubim, ljubiš, ljubi“

Muzikalna komedija polna novih popevk in čarobne muzike. Študentovsko življenje in ljubezen. V glavnih vlogah: Willy Forst, Hans Brausewetter in Betty Bird.

Henny Porten je najstarejša filmska igralka. Igra že 20 let. Prej je bila poročena z režiserjem Starkom, ki je med vojno padel.

FILMSKA VPRAŠANJA

1. Kdo igra glavno moško vlogo v filmu „Barkarola“ („Požar v operi“)?

2. Katera igralka je igrala glavno vlogo v filmu „Karijera male Dolly“?

3. Kako se imenuje žena Douglasa Fairbanksa?

4. Kaj pomenijo črke MGM?

5. S kom je poročena Mary Pickfordova?

Rešitve, ki jim mora biti priložen kupon številke 7, sprejemamo prvih 6 dni po izidu lista. Za nagrade razpisujemo 12 velikih filmskih fotografij.

Odgovori na filmska vprašanja v 48. številki so tile:

1. „Ulica bede“. 2. Emil Jannings. 3. Emil Jannings. 4. „Ne verjamem nobeni ženi več“, „Pot k slavi“, „Dežela nasmeška“. 5. John Gilbert.

Nagrade so dobili:

1. nagrado (5 fotografij): g. Svetko Marn, Ljubljana, ki je edini prav rešil vseh 5 vprašanj.

2. nagrado (3 fotografije): g. Joško Malej, Ljubljana.

3.—6. nagrado (1 fotografijo): Mimica Hočevar, Kandija; Stani Piber, Jesenice; Danica Kolman, Ljubljana; Mara Vovk, Fužine.

Nagrajenim smo slike že poslali in jih prosimo, da njih sprejem potrdijo, ko nam spet pošljejo rešitve.

Gustav Fröhlich in
Aleksa Engström

Prizor iz zvočnega
filma „Barkarola“
(„Požar v operi“).

Film je delo priznane-
nega nemškega režis-
erja K. Fröhlicha.

Domač prizor

Napisal Ch. Holstein

Mati sedi za mizo in krpa nogavice. Oče meni zadovoljno:

„Tako ženka, zdajle bi te pa prosil za četrtkovo številko ‚Tribune‘, tam sem zadnjič bral neki članek, ki bi ga rad poslal prijatelju Jerneju.“

Mati spusti nogavico. Četrtkova ‚Tribuna‘? Kje bo že ta list! Saj vendar pri njih ne spravljajo časopisov in dnevnikov delj kakor dva ali tri dni!

„Četrtkovo številko, praviš?“

S strahom ga pogleda, moža, ki se mu toliko obotavljanja čudno zdi. Pa vendar ne?!

„Liste prošlega tedna sem dala odnesti že v predsobo, da jih prodamo,“ reče boječe.

Oče se ostro obrne k njej. Pod njegovimi košatimi obrvmi se nevarno zabliška. Mati je že pozvonila služkinji.

„Erna, prinesite liste iz predsobe!“ ji veli.

Erna gre in se vrne z velikanskim kupom papirja. Gospod jih nezaupljivo pogleda, si počasi pričvrsti ščipalnik in jame iskati Pogleda prve številke z ostrimi očmi in jih vrže na preprogo.

Vse hitreje, vse nervozneje letijo časopisi na tla. Nevihta se pripravljala, nevihta je tu:

„Seveda, — ravno tiste številke, ki jo iščem, prav tiste nikjer ni! Kakor da bi se iz mene norčevali!“

Mati je vsa strta. Zunaj pozvoni. Mati porabi priložnost in gre sama odpirat. Mlado dekletje je prišlo, prijateljica njene hčerke.

„Irene ni doma,“ reče mati in nekam nerodno ji je pri srcu. Potlej odvede dekletico v salon.

In spet pozvoni. To pot je teta Mara, ki stanuje eno nadstropje višje. Mati jo pogleda:

„Maks išče neki članek.“

„Potem se pa rajši jutri oglasim,“ reče teta Mara in se obrne nazaj po stopnicah. Hočeš nočeš se mora mati vrniti v votlino k razdraženemu levu. Oče je že ves rdeč od jeze; vse liste je bil že zmetal na kup, da se sam Bog ne bi več v njih spoznal.

Med tem se je Irena vrnila; glasno pozdravi prijateljico. Teda stopi oče v sobo, se ustavi pred hčerjo z grozečim glasom:

„Četrtkove ‚Tribune‘ še zmerom ni!“

In odsopiha iz sobe, ne da bi bil mladi prijateljici svoje hčere, ki jo drugače vendar zmerom dobrošno nagovori, privoščil sploh kak pogled.

In tako sedita zdaj mati in hči v sobi, nemo, potrto. Nobena ne zine besede. Zdajci pa zasije v njenem obrazu čudna napetost. Oče se je namreč spravil na neki list in začel striči iz niega. Zdaj je vzela tudi pero v roke in primaknil črnilnik. Mati in hči se spogledata.

„Komu pa pišeš?“ vpraša mati.

„Jerneju!“

„Torej se je časopis vendarle našel?“

Nerazumljivo godrnjanje.

„Kje pa je bil?“

„Na moji mizi.“

Mati in hči se globoko oddahneta. Do večerje se nevihta popolnoma razpodi in v družini zasije spet solnce blaženega miru.

Jo Hanns Rösler:

Pes

Hiller je nor na pse. Če vidi kakega psa ga hoče imeti. Hillerjeva psarna v Hollywoodu je svetovno znana.

Nekega dne pride Hiller v Evropo.

Potoval je po Švici in prišel v Zwingli. Dobil je pastirja, ki je pasel ovce. In okrog njega je skakal krasen bel ovčar, izredno lepa žival.

Hillerjevo pasje srce se je zasmajalo.

„Krasna mrha,“ je nagovoril pastirja. „Ali mi ga prodaste?“

„Koliko bi dali zanj?“

„Petdeset dolarjev,“ ponudi Hiller.

„Tak ste iz Amerike?“ vpraša pastir.

„Da, iz Hollywooda. Tam imam veliko psarno. Tam se bo vašemu psu imenitno godilo. Ali hočete?“

Pastir začne premišljevati. Potem odkima.

„Če ste iz Amerike, vam psa ne morem prodati,“ pravi nato.

„On je moj edini vir dohodkov.“

„Sto dolarjev vam dam zanj.“

„Ne.“

„Dve sto!“

„Ne.“

„Tri sto!“

„Ne. Pes je moj edini kapital. Od njega živim. Ne gre.“

Hiller ni vedel, kako naj si razloži pastirjevo trdovratnost.

„Toda... saj ste izprva rekli, da bi ga prodali! Zakaj ste se potem premislili?“

„Ker ste iz Amerike.“

„Ali je to tako važen razlog?“

„Da. Vidite, pred leti sem si za nekaj grošev kupil krasnega psa. Vsi tujci, ki pridejo tod mimo, ga kupijo...“

„Kako? Saj ga še imate! Kako naj ga vsi kupijo?“

„Tako, prodam ga. Vselej. Za sto frankov.“

„Tega ne razumem.“

„Čisto preprosta stvar,“ se zvito nasmeje pastir. „Moj pes je izredno zvesta žival in vselej spet uide. Najkasneje štiri dni potem, ko ga prodam, pride nazaj. V Ameriko pa ga zato ne prodam, ker vem, da morja ne bi preplaval. In od česa naj potem živim?“

Kupuj pametno!

Pri nakupu blaga, čevljev itd. se po navadi pokaže, da velja pregovor: „Kdor poceni kupi, drago kupi.“ Toda s tem še ni rečeno, da bi morala denar za vsako ceno metati na cesto.

Pri nakupu na primer moških srajc je gotovo že marsikatera žena opazila, kako naglo se raztrgajo manšete. A kdo bi šival nove manšete! Zato je pač najpametneje kupiti srajco vedno z rezervnimi manšetami, to je, z že gotovimi manšetami iz istega blaga, ki jih kadar je treba prišiješ k srajci, če so se stare manšete že obrabile. Večinoma trgovci že sami s tem postrežejo, če ne, vam pa na zahtevo to gotovo store.

Pri nakupu obleke ali blaga za obleke bo žena, ki ne ljubi luksusa, izbrala mirne barve in nevsiljive vzorce, ki niso preveč podvrženi modi. Ravno ista je s fasono. Nikdar ne preveč moderno ne ekstravagantno, zakaj take stvari postanejo najprej nemoderne.

Blaga za obleke je zmerom dobro kupiti nekoliko več, da ti ga nekaj ostane za popravila. To je posebno važno pri blagovih za otroške obleke, ki jih otroci hitro ogulijo.

Praktični nasveti

Madeže od črnila na hrupnem marmorju odstraniš, če kaneš večkrat nanje nekaj kapljic citroneve kisline. Na gladkem marmorju jih odpraviš z vodo.

Voden krompir lahko popraviš. Deni ga v lonec, prilij čisto malo vode, nekaj časa kuhaj, potem vodo odlij in krompir duši na slabem

„Kako postanem dober godbenik?“ To brezplačno knjižico pošlje tvrdka Meinel & Herold v Mariboru, štev. 114 vsakemu prijatelju glasbe, ne glede na to, ali se je šele začel učiti ali pa že nekaj zna. Zahtevajte jo takoj po dopisnici.

oguju. S tem postane suh in močnat.

Obare dobe lepo rjavo barvo, če primešaš malo žganega sladkorja.

Črnilne madeže na naslanjačih odpraviš tako, da jih večkrat pobrizgaš z glicerinom. Druga sredstva niso priporočljiva, ker bi usnje postalo krhko in bi izgubilo barvo. Ko si tako nekaj dni obdelovala naslanjač z glicerinom in je črnilo že izginilo iz usnja, namaži vse skupaj z voskom.

ALI HOČEŠ BITI LEPA?

Ni pravilica, da so že stari Egipčani poznali kozmetična sredstva. Ko so odkopavali Tutankhamonovo grobnico, so našli v njej posodice pomad in neverjetno lepo dišečih vonjav. To je najboljši dokaz, da ljudje skrbje za lepoto, kar obstoji svet.

Kaj se danes uporablja za ohranitev lepote in svežosti, ki si je želi vsaka ženska? ZORAIDA KREMA ohranja svežost, in mladost lica ter odstranjuje gube, ki so največji sovražnik lepote. Dnevna in nočna krema, lonček Din 12.50.

ZORAIDA MILO je izredno dehteče, priporočljivo za vsako poit in se izvrstno peni.

Elegantno opremljena škatlica Din 12.—.

ZORAIDA PUDER v vseh barvah, bel, rožnat, creme, ocre, naturelle, je našlažin in brezhiben.

Okusno pakiran v škatlicah Din 6.—, 12, 20.—.

MILCH-KREMA DR. BFOEMA je edino sredstvo proti pegam in madežem.

Dnevna in nočna krema, lonček Din 12.50.

MELITIS KREMA (rastlinski vošek) je čistilni naravni preparat, ki v nekaj dneh odpravi lišaj.

Škatlica Din 10.—.

BCRAKS je na vsak način potreben dodatek vode pri umivanju.

Škatlica Din 10.—.

Poslednja novost na polju kozmetike so vsekakor preparati:

„OPERA“:

„OPERA“ Eau de Cologne, elegantno opremljena s 100 grami vsebine Din 40.—.

„OPERA“ parfem, izredno dehteč, elegantno adjustrana steklenica Din 50.—.

„OPERA“ krema za lice, lonček Din 40.—.

„OPERA“ puder, v vseh barvah, velika škatlica Din 30.—.

Vse gornj opisane preparate prodaja in razpošilja s pošto

PARFUMERIJA URAN, Mestni trg 11, Ljubljana

MR. BAHOVEC

„PLANINKA“

zdravilni čaj

PLANINKA
ZDRAVILNI
ČAJ

iz najboljših zdravilnih zelišč, čisti in prenavlja kri in učinkuje izborni pri slabi prebavi želodca, zaprtju telesa, napenjanju, nerednem delovanju črev, hemoroidih (zlati žili), poapnenju žil, izpuščajih in žolčnem kamnu. Preprečuje kislino in zbuja tek. Pravi „Planinka“ čaj je zaprt in plombiran in ima napis:

Lekarna Mr. Ph Bahovec, Ljubljana
ter stane zavoječ 20 Din

Preporodovci 1912-1914

Napisal I. J. Kolar. Založila tiskarna A. Slatnar. 170 str. Cena broš. knjigi Din 56, v platno vezani Din 42.

Dne 1. novembra 1912 je izšel prvič „Preporod“, pokrajinsko glasilo jugoslovanske mladine na Slovenskem. Kot program si je napisal Župančičevo „Kovaško“.

Takrat je na Balkanu vrelo. Združene srbske, bolgarske, črnogorske in grške čete so napadle Turčijo in jo skoraj izrinile iz Evrope. Slovanski narodi, ki so tlačani avstro-ogrski monarhiji, so začeli obračati pogled proti jugu, mladina med prvimi. Peščica navdušenih idealistov, na čelu junaka Avgust Jenko in Ivan Endlicher, se je prva zavedla tega važnega trenutka. Ustanovili so društvo „Preporod“ in začeli izdajati svoj list.

Ničesar se niso bali. Naj jim je policija plenila glasilo, naj so jih povsod preganjali, vendar so ostali močni. Budili so med narodom zavest, da ni več daleč čas, ko pride svoboda, in ta zavest je začela prodirati in pronicati vanj.

Tedaj je prišel sarajevski atentat, ki je zanetil evropski požar. Nekaj Preporodovcev je bilo v Srbiji, drugi so tja pobegnili. Stopili so v srbsko vojsko in se junaško borili proti Avstriji. Na Ceru je padel kot prvi Avgust Jenko. Drugi so romali v zapore. Dva procesa so jim priredili. Prvega v Ljubljani, kjer so slovenski sodniki večino mladih zarotnikov oprostili, drugim pa prisodili nizke kazni. Itan Endlicher in Janže Novak, duši takratne mladine, sta dobila vsak po 7 mesecev. Toda državni pravdnik s tem ni bil zadovoljen. Prišlo je do drugega procesa v Gradcu pred nemškimi sodniki. Janže Novak je bil obsojen na pet let, Ivan Endlicher pa ni dočkal sodbe. Umrli je v ječi dva dni preden je bila izrečena. Osem let po smrti so ga šele pripeljali v domovino.

S tem je bilo uporno gibanje naše mladine zadušeno. Zadušeno? Ne! Samo za kratek čas potlačeno. Za tri leta, dokler ni l. 1918 njih ideja zmagala.

Profesorja Kolarja knjiga je dokument te dobe. A čeprav je dokaj obsežna (vsaj za naše razmere), mnoge le ni v njej.

Še dosti je ostalo pajčolanov, ki jih ni nihče prezračil, še dosti spominov, žalostnih spominov. Morda je bolje, da jih ni prof. Kolar odkril. To naj store oni, ki pridejo kasneje. Mi smo še preveč blizu tistim dnevom, da bi mogli vse pravično presoditi. Preporodovci bi vedeli še marsikaj povedati, arhivi in sodni akti še dosti več...

In knjiga sama? Pisana je preprosto, v prijetnem slogu, a vendar resno. Jezik je lep, le nekoliko motijo obilne okrajšave, ki v taki knjigi ne bi bile umestne.

UGANKE

SARADA

Beseda prva — kos lesa,
prijatelj drugo rad ti da.
Oboje in še črko v sredi
boš kmalu menjal, dobro vedi!

ČRKOVNICA

O D A E E A A K
I Ž R Č B D R D
L M A I M A E S
E Č O K M O H R

ENAČBA

$$\left(\frac{3}{2} + \frac{1}{4} + \frac{3}{8} + \frac{4}{8} + \frac{4}{8} + \frac{1}{2} + \frac{3}{8}\right) + \\ + \left(\frac{4}{8} + \frac{3}{8} + \frac{4}{8} + \frac{5}{8} + \frac{2}{8} + \frac{3}{8}\right) + \\ + \left(\frac{5}{8} + \frac{1}{4} + \frac{3}{8} + \frac{1}{8}\right) + \left(\frac{1}{2} + \frac{2}{8} + \frac{4}{8} + \frac{2}{8} + \frac{1}{8} + \frac{1}{8}\right) = ?$$

VSTAVLJALNICA
O - S - O - I - Ž - L - I - D - M - L
K O - B - G - T - I

Namestu črt vstavi črke a, a, b, d, e, e, h, j, j, o, o, o, u, v, in sicer tako, da boš dobil znan pregovor.

POSETNIKA

Jaka Ev. Šinkovec

Kaj je ta mož po poklicu?

PREMIKALNICA

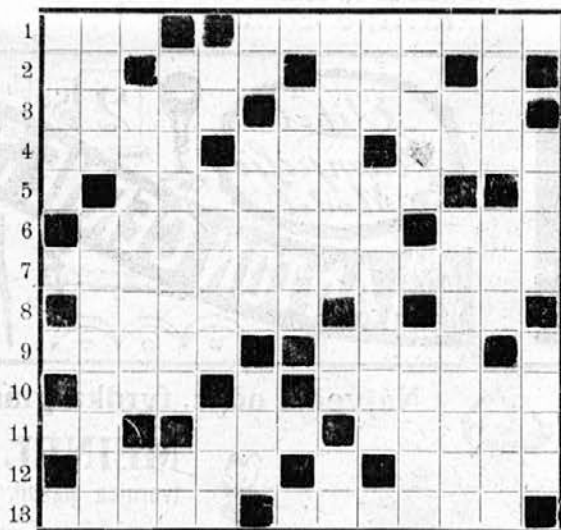
SLABOST
TRAPIST
HRVATICA
STOJISČE
DILETANT
IVANJKOVCI

Premikaj te besede tako dolgo, da dobiš v treh zaporednih navpičnih vrstah tri mesta v Jugoslaviji.

Rešitve iz zadnje številke na 16. str.

KRIŽANKA

A B C D E F G H I K L M N

Vodoravno: 1. Reka v Jugoslaviji; mesto na Poljskem; 2. Nemški predlog; član rodbine; boginja jutranje zarje; 3. Mitološka oseba iz podzemlja; češka reka; 4. Slovenski politik; nordijska boginja smrti; število; 5. Izposojena vsota; 6. Kraj grške pomorske zmage; ilovica; 7. Rimski vladar; deklamator; 8. Smotka; rimski denar; 9. Srednja šola; letopis; 10. Poljska rastlina; del celote; 11. Zaimek; kemijska spojina; kemična prvina; 12. Drevo; svetopisemski kraj; 13. Teža dragih kamnov; mesto na Kubi.

Navpično: A. Prislovč; B. Reka v Jugoslaviji; Otok v Italiji; C. Zvezda; mera; D. Ptica; italijanska luka; E. Veznik; carigrajska palača; geom. izraz; F. Jn; grški pesnik; mlečni proizvod; G. Ločilo; H. Skladatelj; ap; predlog; I. Svetopisemska oseba;

pripadnik starega naroda; K. Žuželka; pokrajina v Grčiji; L. Zaimek; pripadnik evropskega naroda; nos; riba; Zolajev roman; N. Rimski bog ljubezni; jed, ki jo je pošiljal Bog Izraelcem izpod neba.

Dobro bi bilo, da si to knjigo nabavi vsakdo, kdor hoče malo temeljiteje poznati gibanje naše mladine, ki ni nikdar preje ne pozneje dala narodu toliko žrtev kakor prav takrat, ko je v „Preporodu“ delala za združenje vseh južnih Slovanov.

Branko Sodnik.

Kupon št.

7

(filmska vprašanja)

Rešitev ugank v zadnji številki

Križanka. Vodoravno: 1. Orang, um, Numa; 2. Set, rp., Ikar; 3. Požar, Ložice; 4. Sifilida, as; 5. As, Volinija; 6. Filozof, Man; 7. Ar, nogavica; 8. Naloga, kalji; 9. Bari, starina; 10. Darel, Mucij; 11. Kt, Jagodina; 12. Ne, aloja, os; 13. Mac, Pera, Ana. Navpično: A. Os, ravan, drn; B. Rep, Kabat; C. Atos, Lar, na; D. Zivnorejec; E. Grafologija; F. Priloga, Gap; G. Liza, Smolč; H. Milinov, Tudor; I. Kodifikacija; K. Nazaj, carina; L. Uri, Amalija; M. Ga, in, on; N. Abesimija, osa. — K v a d r a t. Trdina, Ataman, oktant, zlatar, paleta, apetit. — D o p o l n i l n i c a. Siba no-

vo mašo pole. — S a r a d a, Kosilo. — D o p o l n i l n i c a. Paganini. — L e t a l s k i p o č i t e k. Vzemi iz vsakega mesta tisti dve črki, ki ju povesta številki minut in dobiš: Vrtoglavci niso za višine. — P o s e t n i c a. Veletrgovec.

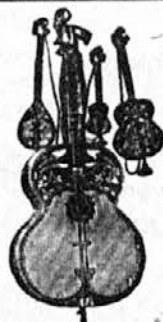
Prva jugoslovanska tovarna
dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana, Pred Škofijo št. 19

En gros — en detail.

Dežniki vseh vrst. Vrtni senčniki. Sejmski dežniki. Velikanska izbira. Skrajne cene.

**Najboljše
tamburice**

Farkaševga in sremakega sistema izdeluje in razpošilja z jamstvom stara tovarna tamburice

STJEPAN M. GILG
SISAK, 251, Hrvatska.

cenik tamburic pošljem na zahtevo zastoj. Odlikovan z dvema zlatima kolajnama.

**Foto aparate in
potrebščine**

dobite v največji izbiri pri

Drogeriji „Adrija“

Mr. Ph. S. Borčič

Ljubljana, Šelenburgova ulica 1

Telefon št. 34-01

Zahtevajte cenik!

Krasna, primerna, mala in
velika

darila

za Miklavža in Božič dobite
v bogati izbiri pri

Iv. Bonač, Ljubljana

Oglejte si razstavo!

Največja odpr. tvrdka glasbil v Jugoslaviji

MEINEL & HEROLD

tvornica glasbil, gramofonov in harmonik

prod. podr.

MARIBOR št. 114.

daje Vam lepo doma

temeljiti pouk

v igranju kakega instrumenta potom pismenega tečaja. Zahtevajte takoj naš veliki

brezplačni katalog

ki Vam da vsa pojasnila.

Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se prilglašajo vsako leto, pač pa ni nobena postala znana kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuja slika, in radi globokega svojega pomena je postal znak nepozaben.

„Znamka Oetker“ jamči za najboljšo kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega načela so

Dr. Oetker-jev pečilni prašek
Dr. Oetker-jev vanilinov prašek
Dr. Oetker-jev prašek za pudinge itd. tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki pomagajo „prosvitljenim“ gospodinjam postaviti v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera ura se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega kipenja močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetker-jev šartelj, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego je Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pristni Dr. Oetker-jevi izdelki, ker se čisto ponujajo manj vredni posnetki.

**Dr. Oetker-jev
vanilinov sladkor
je najboljša začimba**

za mlečne in močnate jedi,
pudinge in spenjeno smetano,
kakao in čaj,
šartlje, torte in pecivo.

jajčni konjak.
Zavojček odgovarja dvema ali trem strokom dobre vanilije.

Ako se pomeša 1/2 zavojčka Dr. Oetker-jevega izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg finega sladkorja in se dasta 1 do 2 jajčni žlici te mešanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna pijača.

**Dr. Oetker-jevi recepti
za kuhinjo in hišo**

prinašajo izbiro izvrstnih predpisov za pravo enostavnih, boljnih, finih in rafiniranih močnatih jedi, šartliev, peciva, tort i. t. d.

Za vsako obitelji so največje važnosti, ker najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje enostavne priprave, svojega odličnega okusa in svoje lahke prebavljivosti povsod in vedno pohvalo gospodinje — tudi onih, ki stavijo večje zahteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesrečenje tudi pri začitnicah izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastoj pri Vašem trgovcu; ako ne, pišite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.